

EUROOPAN
TILINTARKASTUS
TUOMIOISTUIN

FI

Puhe

Luxemburg, 8. joulukuuta 2015

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentin Vítor Caldeiran puhe

Varainhoitovuoden 2014 vuosikertomusten esittely

Euroopan unionin neuvosto (Talous- ja rahoitusasiat)

Bryssel, 8. joulukuuta 2015

Alustava versio.

Ainoastaan puhujan esittämä toisinto on pätevä.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

eca.europa.eu

Arvoisa puheenjohtaja,

Arvoisat ministerit,

minulla on kunnia esitellä neuvostolle tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukset.

Kuten kenties tiedättekin, olemme tänä vuonna korostaneet, että EU:n varainkäyttöön ja menoihin on sovellettaisiin aivan uudenlaista lähestymistapaa.

Olemme toimineet näin kolmesta syystä:

- Ensinnäkin EU ja jäsenvaltiot ovat tiedostaneet tarpeen rahoittaa **suuria uusia haasteita**.
- Toiseksi EU:n varainhoidossa on edelleen ratkaisematta olevia vakavia pitkäaikaisia ongelmia.
- Monivuotisen rahoituskehysten väliarviointi mahdollistaa painopisteiden ja joidenkin rahoitusjärjestelmien perusteellisen uudelleenarvioinnin.

Otin tämän asian esille Euroopan parlamentissa viime kuussa. Oli kannustavaa kuulla, että komission varapuheenjohtaja Georgieva ja Euroopan parlamentin jäsenet suhtautuivat siihen myönteisesti.

Arvoisat ministerit,

on selvää, että EU ja jäsenvaltiot elävät erittäin vaikeita aikoja. Euroopalla on edessään **suuria haasteita** monella saralla:

- pakolais- ja turvallisuuskriisit
- energiatarpeisiin vastaaminen ja ilmastotavoitteiden saavuttaminen sekä
- riittävän talouskasvun ja työpaikkojen luominen.

Tämä edellyttää julkisia varoja, ja on välttämätöntä, että varat käytetään hyvin.

EU:n talousarvio on merkittävä rahoituslähde EU:n tasolla. Kertomuksestamme käy ilmi, että EU:n talousarviovarat voitaisiin käyttää paremmin ja nopeammin niin, että Eurooppa voisi vastata kohtaamiinsa haasteisiin.

Jotta näin tapahtuisi, kertomuksessa painottamiimme pitkäaikaisiin varainhoito-ongelmiin olisi puututtava.

Ensinnäkin **varojen käytössä** esiintyy paljon **viipeitä**.

EU:n talousarvion osalta on tehty liikaa sitoumuksia, ja tilanteen ennakoidaan pysyvän samana tulevaisuudessa.

Joidenkin jäsenvaltioiden on ponnisteltava saadakseen käytettyä niille myönnetty EU-varat.

Rahoitusvälineissä on myös edelleen suuri määrä varoja käyttämättä.

Varojen käyttöön liittyvän ongelman ratkaisemisen myötä varat voitaisiin vapauttaa ja käyttää siellä, missä tarve on suurin.

Yksi keskeisiä kysymyksiä, joita väliarvioinnissa olisi mielestämme käsiteltävä, on EU:n talousarvion joustavuus.

Lisäksi liian suuri osa varoista käytetään yhä tavalla, joka ei vastaa EU:n varainhoitosääntöjä.

Maksujen virhetaso on yhä korkea. Maksujen arvioitu kokonaisvirhetaso vuonna 2014 oli 4,4 prosenttia. Luku on pysynyt vakaana kolmen viime vuoden ajan.

Tunnustamme, että komissio ja jäsenvaltiot ovat viime vuosina edistyneet virheiden ehkäisemisessä ja korjaamisessa.

Mutta jälleen kerran kertomuksemme osoittaa, että kansalliset viranomaiset olisivat voineet korjata enemmän virheitä, jos kaikki käytettävissä oleva tieto olisi hyödynnetty.

Kaikkien virhealttiimmilla yhteishallinnoinnin piiriin kuuluvilla alueilla virhetaso olisi voitu puolittaa.

EU:n meno-ohjelmat ja -järjestelmät muodostavat jo luonteensa puolesta riskin, koska maksut riippuvat yhä suurelta osin lopullisten edunsaajien itsensä toimittamista tiedoista.

Analyysimme osoittaa, että olisi mahdollista suunnitella menojärjestelmiä, jotka eivät ole niin alttiita virheille. Etenkin maksuehtoja ja -menettelyjä voitaisiin yksinkertaistaa.

Lisäksi analyysistä käy ilmi, että arvioitu virhetaso riippuu enemmän menojärjestelmän tyypistä kuin siitä, kuuluuko järjestelmä yhteishallinnoinnin piiriin.

Tämän vuoksi suositamme, että komissio kohdistaisi väliarviointia koskevan analyysinsä tiettyjen järjestelmien rakenteeseen. Tarkoituksena olisi kartoittaa, missä kohdin pitäisi varmistaa, että virheitä ei esiinny.

Vähemmällä virheillä ja paremmilla oikaisutoimilla parannettaisiin varainkäytön laatua ja vapautettaisiin varat käytettäväksi toisaalla.

Tästä onkin hyvä jatkaa kolmanteen parannusta vaativaan asiaan eli **EU:n talousarvion tuloksellisuuteen.**

Havaitsimme, että monivuotinen rahoituskehys voisi vastata paremmin Eurooppa 2020 -strategiaa niin toteutuskautensa kuin painopisteidensä osalta.

Korostamme myös sitä, että korkean tason EU-tavoitteita ja poliittisia päämääriä ei alemmilla tasoilla muunneta selkeiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi.

Tämä on kuitenkin vaikuttavan hallinnoinnin ja tuloksellisuusraportoinnin ennakoedellytys.

Viimeisenä näkökohtana todettakoon, että EU:n varainhoito hyötyisi myös merkittävästi **avoimuuden lisäämisestä.** Tämä on olennaista kansalaisten luottamuksen varmistamiseksi.

Kertomuksessa suositamme, että komissio toteuttaisi toimenpiteitä lisätäkseen avoimuutta seuraavilla osa-alueilla:

- EU:n pitkän aikavälin kassavirtatarpeet
- virheet maksuissa ja tehdyt rahoitusoikaisut sekä
- EU:n talousarviovaroin saavutetut tulokset.

On kuitenkin yhtälailla tärkeää varmistaa niiden EU:n politiikkojen avoimuus, joita ei rahoiteta suoraan EU:n talousarviosta.

Uudet tavat rahoittaa EU:n toimintapolitiikkoja eivät saa siirtää varoihin kohdistuvia riskejä julkisen valvonnan ja tarkastuksen ulottumattomiin.

Kriisejä varten on kehitetty uusia rahoitusjärjestelyjä. Jokaisessa tapauksessa olemme varoittaneet, että julkisen tilivelvollisuuden ja tarkastuksen järjestelyjen vaikuttavuus on varmistettava alusta saakka.

Olen mielissäni siitä, että varoituksemme on otettu huomioon. Eritoten yhteisen kriisiratkaisumekanismien ansiosta tilintarkastustuomioistuimella on nyt julkistalouden tarkastuksiin selkeät toimivaltuudet.

Riskinä tosin on, että tilivelvollisuus voi kärsiä, jos rahoitusjärjestelyistä tulee kaiken kaikkiaan liian hajanaisia.

Arvoisat ministerit,

väliarviointi antaa mahdollisuuden kehittää **aivan uudenlaisen lähestymistavan** EU:n varainhoitoon, käyttää varoja paremmin uusien haasteiden kohtaamiseen ja ratkaista esiin tuomani pitkäaikaiset ongelmat.

Mielestämme EU:n varainkäytön parantaminen ja nopeuttaminen edellyttää, että

- päätöksentekijöiden on varmistettava, että varainkäyttö vastaa paremmin unionin vaihtuvia painopisteitä
- lainsäätäjien on yksinkertaistettava välineitä, jotta niiden avulla saadaan veronmaksajan kannalta paremmat tulokset pienemmin riskein ja
- varainhoitajien on varmistettava, että saatavilla olevat resurssit käytetään tehokkaammin.

Tilintarkastustuomioistuin on valmis antamaan panoksensa väliarvioinnin yhteydessä käytävään institutionaaliseen vuoropuheluun.

Aiomme kehittää panostamme tarkastuskokemuksemme pohjalta kolmen pilarin ympärille. Tarkoituksena on varmistaa, että unionin toiminta tuottaa kansalaisille lisäarvoa. Pilareista

- ensimmäinen on operatiivisten tavoitteiden asettaminen,
- toinen on avuntoimitusmekanismit ja
- kolmas on tarkastus- ja tilivelvollisuusjärjestelyt.

Arvoisa puheenjohtaja, arvoisat ministerit,

tilintarkastustuomioistuin seisoo neuvoston ja muiden EU:n toimielinten rinnalla näinä hyvin vaikeina aikoina.

Unionimme puolustaminen ja kansalaistemme hyvinvoinnin varmistaminen kuormittaa suuresti yhteisiä voimavarojamme.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätehtävänä on jatkossakin edesauttaa näiden voimavarojen optimaalista käyttöä.

Paljon kiitoksia kaikille kuulijoille.